

Rechtskrondig Weekblad

REDACTIE : Italiëlei, 99, Antwerpen

Abonnement : 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER : Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

Postchecknummer : 3185.22

INHOUD :

BUITENGEWONE ALGEMEENE VERGADERING VAN DEN BOND DER VLAAMSCHEN RECHTSGELEERDEN.

WIJZIGING IN HET PROCESRECHT IN NEDERLAND. AANVARINGS-REGLEMENT DER SCHELDE.

RECHTSpraak.

Hof van Beroep te Gent. — 4e Kamer. — 26 Sept. 1932. — Strafrechtspleging. — Burgerlijk geschil. — Regelen van Burgerlijke rechtsoepasselijkheid. — Werkrechtssaad te Hasselt. — 1 Augustus 1932. — Familievergoeding. — Wet van 4 Aug. 1930. — Vergoeding voor broeders en zusters volgens art. 22. — Werknemer moet niet bewijzen dat hij zijne broeders onderhoudt.

Vrederecht Antwerpen. — Eerste Kanton. — 12 Oktober 1932. — Huwelijksrecht. — Wederzijdse rechten en plichten der echtgenooten. — Feitelijke scheiding. — Niet toepassen der wet van 20 Juni 1932 K. W. art. 214b) in geval de vrouw weigert de echtelijke woonst te vervolgen.

Vrederecht Antwerpen. — 3e Kanton. — 28 November 1931. — Arbeidsongeval. — Daad van zelfopoffering. — Verantwoordelijkheid van derden.

WETGEVING.

MEDEDELING.

UIT DE PERS.

Buitengewone Algemeene Vergadering van den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden te Antwerpen op Zaterdag 29 Oktober a. s., om 3 uur 's namiddags

De Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden heeft een nieuwe **buitengewone Algemeene Vergadering** belegd die zal gehouden worden in een der lokalen van het Gerechtshof te Antwerpen, op Zaterdag 29 Oktober aanstaande, om 3 uur 's namiddags stipt.

Het houden van deze vergadering werd beslist op de laatste bijeenkomst welke plaats had op 16 Juli ll.

Het is ons ten stelligste verzekerd geworden dat de bespreking van de wet op de Vervlaamsching van het Gerecht onmiddellijk na het openen van den parlementairen zitting zal beginnen. Het is dus dringend noodig dat de Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden door een klare motie zijn houding in deze gewichtige zaak zou bepalen, houding welke zonder twijfel tot richtsnoer zal dienen aan onze volksvertegenwoordiging.

Ten einde deze motie ter stemming te leggen wordt de nieuwe **Algemeene Vergadering** van 29 Oktober belegd.

Mr. Delwaide, die de bespreking heeft ingeleid op de vergadering te Antwerpen zal ook ditmaal het woord voeren om nog bijkomende beschouwingen over het wetsontwerp mede te deelen. Deze inleiding zal gevolgd worden door een bespreking van de verschillende standpunten en door de verdediging van de moties welke zullen worden voorgelegd.

Het is de plicht van alle Vlaamsche rechtsgeleerden in zeer groot getal op deze vergadering aanwezig te zijn.

Het zijn de Vlaamsche juristen die het meest belang hebben bij de nieuwe wetgeving die in voege zal komen en het hoort dan ook dat van hunne beslissing in breede mate rekening gehouden worde tijdens de parlementaire besprekingen.

Het bestuur van den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden rekent er dan ook ten stelligste op dat op 29 Oktober honderden juristen de vergadering te Brussel zullen bijwonen.

Verdere berichten volgen nog in ons aanstaande nummer.

Wijzigingen in het procesrecht in Nederland

Nieuwe ontwerpen van wet, betreffende het procesrecht werden in Nederland voorgesteld.

Alhoewel men bij het indienen dezer ontwerpen vooral bezuiniging in de rechtsbedeeling op het oog had, zijn ze toch belangrijk genoeg om er in ons land de aandacht op te trekken, en er profijt uit te halen.

Het eerste ontwerp van wet (17 September 1932) is de uitbreiding der alleenrechtspraak in de arrondissementsrechtbanken.

Enkelvoudige kamers voor burgerlijke en handelszaken bestonden bij de arrondissementsrechtbanken sedert de wet van 27 September 1909, die behoorde tot de

dusgenaamde achterstandwetten. Doch de enkelvoudige kamers werden te zeer beschouwd als eene bijzondere instelling, en werden slechts ingericht bij dié rechtbanken die er om verzochten, nl. Rotterdam en Amsterdam.

Het ontwerp voert nu de enkelvormige kamers in als een normaal instituut bij elke rechtbank zooals er reeds eene enkelvoudige kamer bestaat voor burgerlijke kinderzaken.

De nieuwe wet zal luiden: de rechtbank verwijst naar de enkelvormige kamer de zaken welke haar voor verwijzing geschikt schijnen. De verwijzing kan geschieden in elken stand der zaak.

De leden en plaatsvervangende leden

99

dier kamers worden benoemd naar regels door de regeering vast te stellen, doch steeds zal de aanbeveling van de rechtbank worden ingewonnen.

Het tweede ontwerp (17 September 1932) betreft het openbaar ministerie in burgerlijke zaken.

Dit ontwerp moet onze aandacht trekken, omdat die kwestie hier te lande ook reeds meermaals besproken werd. De tusschenkomst van het openbaar ministerie wordt er facultatief gemaakt.

« Kan de conclusie van het openbaar ministerie niet gemist worden, althans worden beperkt? » vraagt de Minister van Justitie Donner in de Memorie van toelichting.

Hij neemt het standpunt in dat, ook buiten de rechtspleging in verbreking, de conclusie van het openbaar ministerie niet zonder meer moet worden afgeschaft; maar aan den anderen kant geeft hij toe, dat vele conclusiën welke thans genomen worden kunnen achterwege blijven zonder dat dit aan de rechtspraak schade zou doen. Eene bevredigende oplossing meent hij te vinden in het denkbeeld de verplichting van het openbaar ministerie tot het nemen van conclusie handhaven. omdat zij daar is als eene voorbereiding voor de te wijzen arresten, en gepubliceerd als toelichting op de arresten van groot belang.

Met de omzetting van verplichting om besluiten te nemen, in eene bevoegdheid daartoe, gaat gepaard de verandering van de verplichting van het openbaar ministerie om steeds op de rechtszitting tegenwoordig te zijn in eene bevoegdheid.

De zaak is dus als volgt geregeld: Wanneer het openbaar ministerie optreedt als hoofdpartij dan is het natuurlijk ter terechtzitting tegenwoordig, doch ook in de andere gevallen, zelfs als het geen conclusie wil nemen is het bevoegd de handeling eener zaak mede te maken.

In verbreking blijft de verplichting tot het nemen van besluiten bestaan.

Voor de andere rechtbanken, zal het

100

hooren van het openbaar ministerie alleen plaats vinden indien het den wensch van te worden gehoord te kennen heeft gegeven. Dit moet in geen bepaalden vorm gebeuren; de wensch tot besluiten kan ter terechtzitting worden gewaarschuwd, ook kan het openbaar ministerie vooraf te kennen geven dat het steeds over bepaalde soorten zaken wil gehoord worden, doch ook blijft de gelegenheid dat het den wensch intrekt, dat het in eene bepaalde concrete zaak wil besluiten nemen of advies geven, b.v. in eene zaak die het volkenrecht of de openbare orde aangaat. Of in eene zaak die de algemeene belangstelling heeft.

De bepaling is zoo geformuleerd dat er gelegenheid is dat zich eene praktijk vormt die de algemeene bevrediging wekt.

Het facultatieve van het voorschrift geldt voor alle gevallen, ook voor die waar het wetboek van burgerlijke rechtsvordering of andere wetten het hooren van het openbaar ministerie voorschrijft. Het voorschrift geldt eveneens op de rekwestprocedures.

De besluiten kunnen in eersten aanleg genomen worden of ook, na de behandeling in eersten aanleg, in beroep.

Het openbaar ministerie kan weten of er aanleiding is om advies te geven op allerlei manieren: het kan ook de dossiers inzien om uit te maken of het zal optreden; de rechter kan ook de aandacht van het openbaar ministerie op eene zaak vestigen.

Blijkbaar durft de minister van Justitie het niet aan het openbaar ministerie in burgerlijke zaken aan den wal te zetten. Het is nu best mogelijk dat het openbaar ministerie, dat er op staat (minstens in ons land) van zijne taak voor de burgerlijke rechtbank te behouden eens en vooral den wensch uitdrukt in alle zaken gehoord te worden. Dan zou men, tot een averechtschen uitslag komen, zoowel voor de bezuiniging als voor eene goede rechtspleging.

Het experiment dat men in Holland gaat nemen zal dus doen kennen of we geen radicaler maatregel moeten voorstaan.

L. VAN BAUWEL.

Aanvarings-Reglement der Schelde

ART. 34

"PASSE" en "VOIE NAVIGABLE" vertaling "Vaarwater,,

Een overzetboot en een motorvaartuig waren in aanvaring op de Schelde vóór Antwerpen, overdag, bij helder klaar weer. De overzetter stak van den linker oever over naar den rechter; de motorvoer stroomopwaarts met den vloed.

De Burgerlijke Rechtbank van Antwerpen, 2de Kamer, 14 April 1932, velde een uitspraak die in vertaling luidt:

Overwegende, dat om de verantwoordelijkheid van het een of het andere vaartuig te bepalen dient vastgesteld hetwelk der beide vaartuigen voor plicht had uit te wijken en plaats te laten voor het an-

dere; dat beide partijen zich beroepen op zekere schikkingen van het Aanvarings Reglement op de Zeeschelde (Kon. Besluit van 27 Sept. 1926).

Overwegende, dat art. 34 van het Reglement twee duidelijk bepaalde gevallen voorziet; het eerste (paragraaf 3) beschouwt den toestand van een stoomvaartuig dat een vaarwater (passe) in zijn breedte oversteekt en het tweede (paragraaf 4) regelt de vaart wanneer een vaartuig het vaarwater (voie navigable) oversteekt;

dat het woord « vaarwater-passe » in de scheepvaart een duidelijk bepaalden zin heeft, men daaronder verstaat een vaar-

geul tusschen twee banken waarin vaartuigen niet blootstaan aan het gevaar van aan den grond te loopen;

dat het vaststaat, dat er vóór Antwerpen geen vaarwater (passe) bestaat;

dat het deswege wel degelijk art. 34 paragraaf 4 is dewelke in onderhavig geval dient toegepast; dat deze paragraaf verwijst naar art. 30 volgens hetwelk een vaartuig dat een ander aan stuurboord ziet moet uitwijken; dat daaruit volgt, dat het motorvaartuig diende uit te wijken voor de overzetboot;

dat indien, volgens de beweringen van de motorboot, deze in de onmogelijkheid verkeerde naar stuurboord uit te wijken, zij, volgens de voorschriften van art. 27, diende te stoppen of achteruit te slaan; dat zij zulks des te gemakkelijker doen kon, daar, volgens de verklaringen van haar schipper, zij zich bevond op 100 meter afstand van de veerboot op het oogeblik dat zij den overzetter zag van wal steken en dat zij, met haar snelheid van 6 tot 7 kilometer per uur, over voldoende vaart (of ruimte? «erre» of «aire»? afschrift van de uitspraak geeft «aire») beschikte om deze manœuvre uit te voeren;

dat zulks trouwens de meening is van den deskundige, wien zijn hoedanigheid van lid der Commission Nautique, gekozen door de Handelsrechtbank van Antwerpen, een onbetwistbaar gezag geeft;

dat daaruit blijkt, dat den verweerder (overzetboot) geen fout kan toegeschreven;

Om deze redenen:

De Rechtbank verklaart den eisch van aanlegger niet gegrond en verwijst hem tot de onkosten.

De teksten van bedoelde paragrafen luiden:

§ 3. — Steken stoomvaartuigen het vaarwater geheel of gedeeltelijk over, dan mogen zij de koerslijnen van andere vaartuigen niet snijden indien deze daardoor verplicht worden van den koers af te wijken om aanvaring te voorkomen.

§ 4. — Stoomvaartuigen die het vaarwater geheel of gedeeltelijk oversteken moeten onderling de bij art. 30 gestelde regelen in acht nemen.

§ 3. — Lorsque les bâtiments à vapeur traversent la passe soit dans toute sa largeur, soit en partie, ils ne peuvent couper la route d'autres bâtiments sur l'avant si, en ce faisant, ils obligent ces derniers à s'écarter de leur route pour prévenir un abordage.

§ 4. — Les bâtiments à vapeur qui traversent soit dans toute sa largeur, soit en partie, la voie navigable, doivent se conformer l'un et l'autre aux règles prescrites à l'article 30.

De meening die de Rechtbank hecht aan de paragrafen 3 en 4 van art. 34 is een gevaarlijke vondst. «Passe» en «Voie navigable» worden door «vaarwater» vertaald en hebben een en dezelfde meening. De Fransche tekst van het Aanvarings Reglement gebruikt afwisselend «passe» en «voie navigable» om beweegredenen van letterkundigen aard.

§ 4 verwijst, voor onderling vrijwaren, twee schepen die beide het vaarwater oversteken, naar art. 30. De deskundige en de Rechtbank verwijzen naar dit artikel twee schepen waarvan het eene het vaarwater oversteekt, het andere het vaarwater volgt.

De verantwoordelijkheid vaststellen in een aanvaring hoort tot de moeilijkste taken die den rechter voorbehouden zijn.

Zwaarder wordt die taak, indien de aan-

varing plaats greep in een bochtig vaarwater zoals de Scheldestroom vóór Antwerpen; behalve al de factoren die bij de aanvaring in volle zee in aanmerking komen, dient dan gerekend met eb en vloed, een beperkt gezichtsveld en het drukste scheepvaartverkeer ter wereld.

De lange afwezigheid der getuigen is, in vele gevallen, slechts ettelijke maanden na de feiten kunnen gehoord en niet verklaren hoe de feiten zich voordeden, maar hoe zij denken dat deze zich ontwikkelden, is niet van aard om de taak der Rechtbank gemakkelijker te maken.

Bewust van de moeilijkheden aan haar zending verbonden, gelast de Rechtbank deskundigen, gewezen gezagvoerders ter koopvaardij, met het onderzoek.

Dit onderzoek geschiedt in bijzijn der raadslieden der belanghebbende partijen; deze hebben het recht vragen te doen stellen. Het onderzoek der deskundigen biedt dus de volledigste waarborgen van onpartijdigheid.

Graag sluiten wij ons aan bij de Rechtbank om hulde te brengen aan het onbetwistbaar gezag der deskundigen der Commission Nautique gekozen door de Handelsrechtbank van Antwerpen. Deze keuze is gerechtvaardigd door een onberispelijk verleden, een schitterende zeevaartloopbaan, jarenlange praktijk op alle zeeën der wereld en door hun groote eruditie in aanvaringszaken verworven door vergelijkende studie van talrijke uitspraken geveld in de bijzonderste zeevaartlanden; enkel door zulke studies kan men de juiste meening bepalen van de soms duistere teksten der internationale bepalingen.

De verslagen der Antwerpse deskundigen zijn methodisch opgesteld in den aard der uitspraken der Admiralty Divisions der Engelsche Rechtbanken wier peil zij, door gevatheid en duidelijkheid, zeer nabij komen.

Het verslag van den deskundige, vrucht van een diepgaande studie, is een zeer belangrijk bescheid. Het is onmisbaar voor de pleitredenen der partijen en de rechter kan doorgaans, zooals in het hierboven aangehaalde vonnis, niet anders dan de bevindingen van den deskundige, in juridische taal omkleed, in zijn uitspraak opnemen. In feite is het dus de deskundige die het geschil beslecht.

Er schuilt een zeker gevaar in dezen toestand. De deskundige, hoe beveren hij ook weze, is niet onfeilbaar en de feiten kunnen slechts beschouwd als volledig belicht, nadat de belanghebbende partijen hun stellingen in hun pleitredenen volkomen ontwikkelden.

De thans heerschende toestand zou, in een haven als Antwerpen, niet mogen bestaan. De hierboven aangehaalde uitspraak, evenals een groot aantal uitspraken van de Handelsrechtbank van Antwerpen, bewijst dat een «Admiraliteits» afdeling diende gevoegd bij onze Rechtbanken om alle geschillen voortspruitend uit aanvaringen, assistentie en redding, te beslechten. Men late zich niet afschrikken door deze benaming die, in ons land en op eerste zicht, aanmatigend mocht voorkomen: De Engelsche Admiralty Divisions der Rechtbanken werken zonder admiraals met één rechter wien twee gewezen gezagvoerders ter koopvaardij (elder brethren of Trinity House) als bijzitters toegevoegd zijn. Men kon trouwens ook een andere benaming gebruiken.

Kapt. Jul Meulemeester,
Lid van den Onderzoeksraad
voor de Scheepvaart.

Overwegende dat ingevolge art. 1341 B. W. het bewijs bij getuigen niet is toegelaten telkens de eisch fr. 150 te boven gaat;

Waaruit is af te leiden dat het bestreden vonnis ten onrechte een mindere waarde dan 150 fr. heeft aangenomen daar deze in alle geval willekeurig werd vastgesteld;

Overwegende dat er in het huidig geval niet wordt bewezen noch aangevoerd dat een begin van bewijs bij geschrift bestaat;

Om deze redenen:

Het Hof aanvaardt de ingestelde beroepen en, er op rechtdoende op tegenspraak, en bij toepassing van de artikelen 16 W. van 17 April 78 en 1341 B. W. B. door den heer Voorzitter ter openbare zitting aangeduid, alle verdere conclusiën afgevoerd;

doende het vonnis a quo te niet en doen de hetgeen de eersten rechter had moeten doen;

verklaart de rechtsvordering tegen den betichte ingesteld niet ontvankelijk;

verzendt beklagde van de beschuldiging tegen hem ingebracht.

WERKRECHTERSRAAD TE HASSELT

1 AUGUSTUS 1932

Pl.: Mr J. Gruyters en Mr L. Waha (Luik)

FAMILIEVERGOEDING — WET VAN 4 AUGUSTUS 1930 — VERGOEDING VOOR BROEDERS EN ZUSTERS VOLGENS ART. 22 — WERKNEMER MOET NIET BEWIJZEN DAT HIJ ZIJNE BROEDERS ONDERHOUDT.

Een werknemer heeft recht op een familievergoeding ten behoeve van zijn jongere broeders en zusters, binnen de grenzen door artikel 22 aangeduid, zonder dat er echter dient nagegaan te worden of de werknemer werkelijk steun is dezer broeders en zusters of tot hun onderhoud bijdraagt.

Van Becelaere t/ Verzekeringskas voor gezinsvergoeding der Koolmijnen van Limburg

Aangezien de partijen, mits zeker voorbehoud, onderling door hen gemaakt, het eens zijn om te verklaren dat eene familievergoeding, ten bedrag van fr. 841,95 aan den aanlegger toekomt ten behoeve zijner jongere broeders en zusters van af 1 Januari 1932 tot 25 Mei daaropvolgend, voor het geval dat art. 22 der wet van 4 Augustus 1930 dient uitgelegd te worden in den zin door aanlegger aan dit artikel gegeven;

Aangezien deze volhoudt dat bovengemelde familievergoeding verschuldigd is zonder dat er dient nagegaan te worden of hij werkelijk de steun is dezer broeders en zusters of tot hun onderhoud bijdraagt, terwijl verweerster deze steun of bijdrage als eene hoofdvereischte aanschouwt, om, op voet van art. 22 der wet, recht te geven op familievergoeding;

Aangezien verweerster, tot staving harer bewering, weliswaar den tekst van dit artikel niet inroep, dewelke dan ook geenszins gewag maakt van deze vereichte, doch dat zij doet gelden dat het gedacht van steun en tegemoetkoming tot grondslag dient van al de artikelen dezer wet, zoodat de herhaling dezer vereischte overbodig geacht werd in de onderscheidene artikelen, handelend over het toekennen dezer vergoeding;

Aangezien het nochtans duidelijk spruit uit de voorafgaande werken, de memorie van toelichting, de verslagen en besprekingen dezer wet, dat de begunstigde kinderen steeds aanschouwd worden als zijnde ten laste van den rechthebbende vanaf het oogeblik dat deze tot dien stand der samenleving behoort, welke verplicht is zijn toevlucht te nemen tot eene arbeids-overeenkomst of eene dienstverhuring om in zijn levensonderhoud en dit der zijnen te voorzien;

Aangezien immers de uiteenzetting der beweegredenen dezer wet (Pas. 1930, bl. 616) klaar te kennen geeft dat de wetgever niet alleen geldelijk heeft willen tussenkomen in het dragen van den kinderlast, doch eveneens de diensten heeft willen erkennen, aan de maatschappij bezeten, door gezinnen die kinderen voortbrengen;

Aangezien in deze beweegredenen eveneens voorkomt (bladz. 616) dat de familievergoeding toekomt aan elken werknemer, zonder uitzondering, in dienst van een aan de wet onderworpen werkgever;

Aangezien dezelfde verklaring, zonder enig voorbehoud, voorkomt in het verslag der Kamercommissie, hetwelk het voordeel der wet aan elk loontrekkende, zon-

der onderscheid, toekent; dat in zijn antwoord op de achtste en tiende vraag, door deze commissie aan den heer Minister gesteld, deze niet eens gewag maakt in zijne berekening van het getal begunstigten, van een zeker percent kinderen die volgens het stelsel van verweerster zouden moeten uitgesloten worden omdat zij niet ten laste zijn van den werknemer; dat verder (bladz. 627) de woorden «ten laste van» opzettelijk achterwege gelaten werden in den tekst der wet (art. 18) om reden dat deze vereischte niet strookt met den geest der wet, dewelke de vergoeding toekent vanaf het oogenblik dat de voorwaarden gesteld door art. 18 en 19 (20 en 22 der wet) voorhanden zijn, zoodat de compensatiekas niet eens te onderzoeken heeft op de aangeduide begunstigten ten laste zijn van den werknemer;

Dat zoo de Senaatscommissie (bladz. 634) spreekt van een «tegemoetkoming» (appoint) in het onderhoud der begunstigten en op bladz. 636 melding maakt evenals art. 49, § 2 der wet zulks doet, van steun (soutien) of last (charge) zulks enkel doelt op het vermoeden dat een werkmansgezin doorgaans van behoeftigen stand is;

Dat de Commissie immers haar verslag eindigt met te zeggen dat de wet toepasselijk is op al wie door een werk- of dienstverhuring aan den werkgever verbonden is, welke ook het bedrag zij van het toegekend loon;

Aangezien bovendien de tekst der wet klaarblijkelijk doet uitkomen dat het deeluitmaken van een begunstigd gezin, zonder meer, volstaat wanneer de rechthebbende door eene arbeidsovereenkomst voor werklieden of bedienden, of eene dienstverhuring aan den werkgever verbonden is, terwijl hij het bewijs van den bestaanden last vergt, wanneer de begunstigde geen lid van het gezin zou zijn;

Aangezien immers enkel art. 19, § 3 en 20, §§ 3-4 en 6 spreken van den bestaanden last en uitdrukkelijk vermelden dat in deze gevallen de «werklijken last» dient bewezen te worden;

Aangezien deze vereischte niet voorkomt in art. 22 der wet, zoodat aanleggers eisch gegrond dient verklaard te worden;

Om deze beweegredenen:

De Raad, na vruchteloze poging tot verzoening, akte gevende aan verweerster dat de eisch de som van vijf honderd frank te boven gaat;

Verklaart aanlegger gegrond in zijn eisch;

Veroordeelt verweerster om aan dezen te betalen de som van acht honderd een en veertig frank, vijf en negentig centiemen (fr. 841,95) met de wettelijke intresten en de kosten, welke kosten berekend op de som van een en dertig frank tachtig centiemen, niet inbegrepen de kosten van uitgifte, betekening en gebeurlijke uitvoering van tegenwoordig vonnis.

VREDEGERECHT ANTWERPEN

EERSTE KANTON — 12 OKTOBER 1932

Vrederechter: M. J. Raynaud

Pl.: Mr P. De Preter t/ Mr R. Victor

HUWELIJSRECHT — WEDERZIJDSCHE RECHTEN EN PLICHTEN DER ECHTGENOOTEN — FEITELIJKE SCHEIDING — NIET TOEPASSEN DER WET VAN 20 JULI 1932 (B. W. art. 214b) IN GEVAL DE VROUW WELGERT DE ECHTELIJKE WOONST TE VERVOEGEN.

De wet van 20 Juli 1932 (B. W. art. 214b) is niet van toepassing wanneer de echtgenooten in feite gescheiden van elkander leven; in dit geval bestaat er geen huishouden meer in de echtelijke woonplaats en bestaat er geen aanleiding tot toepassing van bovengemeld artikel.

De wet van 20 Juli 1932 heeft voor doel gehad een uiterst snelle proceduur in te stellen, die niet vereenigbaar is met maatregelen van onderzoek welke noodzakelijk zouden zijn in de gevallen waar de echtgenoot het echtelijk huis verlaten heeft.

Voor wat betreft de echtgenooten die in feite gescheiden leven heeft de vroegere bevoegdheid van de Rechtbank van eersten aanleg door de wet van 20 Juli 1932 niet de minste verandering ondergaan.

Mme De Meyne t/ Echtgenoot

Aangezien de eisch strekt ten einde de somme vast te stellen welk bedrag door den werkgever van verweerder, den heer Bestuurder van het loodswezen te Antwerpen, op het salaris, bedragende fr. 2100 per maand, zal afgehouden worden en rechtstreeks betaald in handen van eische-res;

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE GENT

4e KAMER — 26 SEPT: 1932

Voorzitter: M. Vanderlinden
Raadsheeren: M. M. Minnen en De Clercq
Pl.: Mr P. M. Orban

STRAFRECHTSPLEGING — BURGERLIJK GESCHIL — REGELEN VAN BURGERLIJK RECHT TOEPASSELIJK.

Bij toepassing van art. 16 der Wet van 17 April 1878 moet het strafrecht zich voegen naar de regelen van het Burgerlijk Recht bij het bewijs over het bestaan van een overeenkomst van burgerlijken aard, of over hare uitvoering. (1)

De waarde van het kwestieuse voorwerp waarvan dient rekening gehouden te worden door den Strafrechter is deze die door den klager zelf werd aangegeven en die door het Openbaar Ministerie zelf werd aangenomen.

(1) Zie ook Vonnis der Boetstraffelijke Rechtbank te Antwerpen in dato 3 Maart 1932. Rechtskundig Weekblad 17 April 1932. 486.

Het Hof van Beroep te Gent, 4e Kamer, rechtdoende in boetstraffelijke zaken heeft het volgende arrest verleend.

Overwegende dat het misdrijf ten laste gelegd van den betichte verband houdt met de uitvoering van eene overeenkomst (in pandgeving) van burgerlijken aard waarvan het bestaan ontkend of waarvan de uitlegging betwist wordt;

dat bijgevolg de Strafrechter zich moet gedragen bij de uitspraak over het bestaan van die overeenkomst of over hare uitvoering naar de regelen van het burgerlijk recht;

overwegende dat ingevolge de beschuldiging voor dewelke de betichte terecht staat, de handboog waarvan gewag, een waarde heeft van fr. 250;

dat het die waarde is, welke overigens door de klager werd aangeduid, die door den strafrechter moet in acht genomen worden vermits zij deel uitmaakt van de beschuldiging ten laste van den betichte gelegd;

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluitselen;

Aangezien eischeres beweert dat, sedert ettelijke maanden de verweerder zijn huishoudelijke verplichtingen verwaarloost en in zulke mate dat hij de laatste maand geen centiem bijgedragen heeft in het huishouden, bestaande uit de echtelieden en twee zieke dochters, 16 en 24 jaar oud;

Aangezien de verweerder doet gelden dat over eenige weken, zonder hem te verwittigen of zonder zijn toestemming te vragen, de eischeres het echtelijk huis met de twee kinderen verlaten heeft; dat eischeres elders verblijft; dat zij de beste en kostelijkste meubelstukken medegenomen heeft alsook het spaargeld waarvan zij de vrije beschikking had;

Aangezien eischeres deze feiten niet betwist en geen afdoende reden doet gelden die het verlaten van de echtelijke woning zou kunnen rechtvaardigen; dat zij weigert met verweerder terug samen te wonen;

Aangezien de verweerder verklaart, vrijwillig en uit eigen beweging te zullen bijdragen in de behoeften van het huishouden, zoodra eischeres terug samen met hem wonen zal;

Aangezien het huishouden door eischeres niet meer bestuurd wordt in de echtelijke woonplaats;

Aangezien de wet tot wijziging van de bepalingen van hoofdstuk IV, titel V van boek I van het Burgerlijk Wetboek betreffende de wederzijdsche rechten en plichten van de echtgenooten, een eenvoudige en zeer snel het doel bereikende rechtspleging tot beslaglegging in handen van derden instelt, ten voordeele van de verlatene echtgenoot en evenzoo van dege die in bezit is van een vonnis geveld door de bevoegde rechtbank tegen den man die zich niet, uit eigen beweging, kwijt van zijn plichten tot bijdrage in de behoeften van het huishouden, of wel tegen den echtgenoot die zich, door slinksche streken, tracht te onttrekken aan de uitvoering van rechterlijke beslissingen die hem tegen wil en dank noodzaken zijn wettelijke plichten te vervullen. (Verslag van Mr Braun);

Aangezien noch het memorie van toelichting, noch de besprekingen der wet aan de Rechtbank toelaten aan te nemen dat het recht en de rechtspleging van voorheen, strekkende tot het bekomen van onderstand zouden te niet gedaan zijn door de nieuwe wet, en dat de bevoegdheid betrekkelijk deze soort van vorderingen, eenige verandering zou ondergaan hebben;

Aangezien de bevoegdheid dezer rechtbank, voor zooveel het een verlatene vrouw geldt of een echtgenoot, behoorlijk door de rechtbank gemachtigd het echtelijke huis te verlaten, onbeperkt is voor wat betreft het vaststellen van het bedrag dat de vrouw rechtstreeks uit de handen van den derden beslagene in ontvangst mag nemen;

Aangezien, in het voorhanden geval, blijkt uit de verklaringen van eischeres dat dezer bedoeling is onderhoudsmiddelen te bekomen voor haar en niet geldmiddelen, als bijdrage in de behoeften van de niet meer bestaande huishouding, wijl de eischeres feitelijk gescheiden leeft van verweerder buiten het echtelijke huis, dat zij erkent verlaten te hebben op grond van louter aangehaalde redenen, die door den verweerder betwist worden;

Aangezien gedingen strekkende tot het betalen van onderhoudsmiddelen, ingeleid door een echtgenoot die het echtelijke huis verlaten heeft, in gebeurlijk geval, aan de rechtbank de noodzakelijkheid oplegt, over te gaan tot maatregelen van onderzoek die innig verbonden zijn aan het recht van verdediging; dat dergelijke rechtspleging niet verenigbaar is met het doel der wet van 20 Juli 1932 die slechts belang stelt in de verlatene vrouw of degene welke zich reeds eenen titel verschaft heeft en aan de echtgenoot toelaat, zoo bijna onmiddellijk, het geld vast te leggen in de handen van den derden schuldenaar;

Aangezien eischeres hare vordering steunt op de wet van 20 Juli 1932; dat de rechtbank mag kennis nemen van gedingen die ingeleid schijnen krachtens hooger bedoelde wet, en zij dient te onderzoeken of, in ieder bepaald geval, de noodige vereischen vervuld zijn die de toepassing ervan rechtvaardigen;

Aangezien, ten onrechte, de eischeres beweert gerechtigd te wezen artikel 214b B. W. te mogen invoeren.

Om deze redenen:

Wij, Jozef Raynaud, Vrederechter van het eerste kanton der stad Antwerpen, verklaren ons bevoegd; zeggen dat eischeres, hic et nunc, niet gegrond is de somme

te doen vaststellen welke door den werkgever van verweerder, den heer Bestuurder van het Loodswezen te Antwerpen, zal afgehouden worden en rechtstreeks betaald in handen van eischeres; veroordeelen eischeres tot de kosten van het geding, beloopende op dertien frank, zijnde de kosten van rolzetting.

VREDEGERECHT ANTWERPEN

3e KANTON — 28 NOVEMBER 1931

Vrederechter: M. X. Van Nuffel
Pl.: Mr R. De Jongh en Mr J. De Weerd

ARBEIDSONGEVAL — DAAD VAN ZELFOFFERING — VERANTWOORDELIJKHEID VAN DERDEN.

Ongeval, overkomen door daad van moed en zelfopoffering om patroon of werkgezellen te redden wordt aanzien als overkomen ter zake der uitvoering van de arbeidsovereenkomst. Het in zake roepen van derden verantwoordelijke is niet ontvankelijk wegens gemis aan rechtsverband.

Magerman t/ Becker en Gen. Verz. Kas t/ De Gier

Gezien de daging van deurwaarder Jozef Verhulst van Antwerpen in dato 14 September 1931, geboekt strekkende om verweerder te hooren veroordeelen aan legger te betalen de som van fr. 1386,16, bedrag der dagelijkse vergoedingen, waarop hij recht heeft vanaf 12 Juni l.l. hoofdens een werkongeval hem overkomen binst de uitvoering van de arbeidsovereenkomst met verweerder gesloten, onder voorbehoud van verdere vergoedingen waarop hij krachtens de wet op de arbeidsongevallen kan aanspraak maken en met verwijzing van verweerder tot de gedingskosten;

Gezien het geboekt exploit van deurwaarder De Laet van Antwerpen, in dato 24 September l.l., waarbij de Gemeenschappelijke Verzekeringskas, gevestigd te Antwerpen, verklaart in de rechten en verplichtingen te treden van haar vennoot en verzekerde, verweerders Beckers, en tevens de firma De Gier voor ons dagvaardt ten einde te hooren zeggen dat zij gehouden is tusschen te komen in het geding hangende tusschen haar en Magerman, de vervolgingen tegen haar te doen staken en bij gebreke zulks te doen zich te hooren veroordeelen om haar te vrijwaren tegen alle veroordeelingen in principaal, intresten en onkosten die tegen haar zouden uitgesproken worden, minstens het te vellen vonnis bindend te hooren verklaren voor alle partijen;

Gehoord partijen in hare middelen en besluiten;

Betreffende den eisch Magerman t/ Becker;

Aangezien de Gemeenschappelijke Verzekeringskas verklaart op te treden en zich aan te stellen voor haar verzekerde, verweerder Beckers en besluit tot het buiten zake stellen van laatstgenoemde;

Aangezien aanlegger desaangaande geen opmerkingen maakt;

Aangezien volgens aanlegger het werkongeval zich heeft voorgedaan in volgende omstandigheden: aanlegger was met een werkmakker schilderwerken aan het uitvoeren voor rekening van verweerder aan het huis Landbouwstraat, 81; plots ziet hij een paard komen aanhollen dat op loop is en recht op de schilders afkomt; hij vreest dat zijn werkmakker niet tijdig meer van de ladder kan komen die het paard gaat omverwerpen; loopt vooruit naar het dier, grijpt het aan en gelukt er in het opzij te duwen zonder nochtans te kunnen verhinderen dat hij wordt meegesleept, een stamp krijgt van het paard op den voet en deerlijk gekwetst aan armen en beenen onder de kar geraakt;

Aangezien verweerder aanneemt dat daden van moed en zelfopoffering gesteld door een arbeider binst de uitvoering der arbeidsovereenkomst om patroon of werklieden te redden als werkongevallen moeten aanzien worden; dat hij echter aanvoert dat de tusschenkomst van aanlegger niet nuttig kon zijn voor zijn werkmakker daar hij het paard slechts zou nageloopt hebben wanneer alle gevaar voor laatstgenoemde was geweken;

Aangezien aanlegger houdt staan dat de feiten zich hebben voorgedaan zooals hooger vermeld en dat hij aanbiedt door alle middelen van recht, getuigen inbegrepen, te bewijzen:

1° Dat op het oogenblik dat het paard weeskwestie kwam aanhollen, hij onderaan de ladder stond, waarop Rombout Aloïs, zijn werkmakker, zich bevondt;

2° Dat het karretje geladen met beider

materiaal gegareerd stond nevens het voetpad; dat noodzakelijkerwijze het holende paard kar en ladder ging omverloopen;

3° Dat aanlegger juist om dit te verhinderen, vooruit gelopen is naar het paard, het heeft kunnen aangrijpen en opzij duwen, nog vooraleer het kar en ladder had bereikt, aldus zijn werkgezel en materiaal reddend;

4° Dat hij alsdan op een heele afstand is meegesleept geworden en ten slotte onder de kar geraakt;

Aangezien partijen het diensvolgens niet eens zijn nopens de feiten die door getuigen kunnen worden vastgesteld en waarvan wij het bewijs nuttig en aanneemlijk achten;

Betreffende den eisch der Gemeenschappelijke Verzekeringskas tegen verweerster, de samenwerkende maatschappij De Gier;

Aangezien de in zake geroepen verweerster verstek maakt; dat aanlegster aanvoert dat verweerster krachtens artikel 1383 B.W. verantwoordelijk moet worden gesteld voor de schade veroorzaakt door het paard haar toebehoorende en staande onder hare bewaking;

Aangezien, indien krachtens de wetten op de arbeidsongevallen, de ondernemer gerechtigd is de rechtsvordering in te stellen tegen den voor het ongeval aansprakelijken derden persoon, deze vordering nochtans als rechtsvordering tot vrijwaring niet ontvankelijk is; dat inderdaad de grondslag der rechtsvordering tegen den aansprakelijken derden persoon buiten de tusschen werkmán en patroon gesloten overeenkomst ligt en niets gemeens kan hebben, bij gebrek aan wettelijke samenhang, met het geding tusschen arbeider en ondernemer betreffende de forfaitaire vergoedingen voorzien door de

wetten op de arbeidsongevallen; geding dat slechts krachtens voormelde uitzonderlijke wet aan den Vrederechter wordt onderworpen;

Aangezien diensvolgens de aansprakelijke derde persoon noch gerechtigd is noch verplicht kan worden in het huidige geschil tusschen te komen, zelfs niet om het vonnis te hooren verbindend verklaren voor alle partijen;

Om deze redenen:

Wij, Xavier Van Nuffel, Vrederechter van het derde kanton van Antwerpen, recht doende tegensprekelijk, uitspraak doende in eerste gebied over den eisch Magerman t/ Becker;

Verleenen akte aan de Gemeenschappelijke Verzekeringskas dat zij zich aanstelt en optreedt voor haar verzekerde verweerder Becker;

Stellen laatstgenoemde buiten zake zonder kosten;

En alvorens uitspraak te doen ten gronde, machtigen aanlegger te bewijzen door alle rechtsmiddelen, getuigen inbegrepen, de vier feiten hiervoren opgegeven;

Voorbehouden aan verweerster de Gemeenschappelijke Verzekeringskas het tegenbewijs door dezelfde rechtsmiddelen;

Stellen het getuigenverhoor vast op Woensdag 16 December 1931 om 11 uur voormiddag, in ons kabinet, ten gerechts-hove.

Verzenden de zaak naar zitting van 26 December 1931.

Voorbehouden de kosten;

En uitspraak doende bij verstek over den eisch van de Gemeenschappelijke Verzekeringskas tegen de firma De Gier, verklaren den eisch niet ontvankelijk en veroordeelen aanlegster tot de kosten.

Aldus gevonnist en uitgesproken te Antwerpen te openbare zitting van 28 November 1931.

Wetgeving

SENAAT

Ontwerp van tijdelijke wet betreffende de vermindering van sommige pachtprijzen

MEMORIE VAN TOELICHTING

Mevrouw, Mijnheeren,
De landbouw doorworstelt een buitengewoon

Index der landbouwvoortbrengselen (middenprijzen 1909-1914 = 100)		1927	1928	1929	1930	1931 (1)	Maart 1932 (2)
Plantaardige voortbrengselen	140	129	111	82	80	72	
Dierlijke voortbrengselen	122	127	133	128	100	73	
Voortbrengingskosten	117	132	149	138	129	117	

Deze cijfers zijn gemiddelden: de graangewassen en de nijverheidsplanten werden door de daling getroffen vóór de producten van den stal en, gedurende enkelen tijd, had het groot bedrijf erger te lijden dan het klein bedrijf.

Product	Hoogste prijs	Tegenwoordige prijs (Maart 1932)	Vermindering
Tarwe	fr. 206-75 (Juni 1927)	fr. 75-07	63.69 %
Vlas	» 233-75 (Nov. 1927)	» 53-00	77.32 %
Koeien (levend)	» 8-12 (Juli 1930)	» 4-55	43.96 %
Varkens (levend)	» 12-87 (Dec. 1929)	» 4-75	63.09 %
Boter	» 34-47 (Dec. 1928)	» 18-33	46.82 %
Eieren	» 1-45 (Nov. 1927)	» 0-39	73.00 %

Natuurlijk mag niet uit het oog worden verloren, dat de resultaten van een bepaald landbouwbedrijf beïnvloed worden door bijzondere factoren, waarmede in elk afzonderlijk geval moet rekening gehouden worden.

Wat er ook van zij, de huidige resultaten van al de landbouwondernemingen zijn zeer verschillend van die van vóór enkele jaren, en de landbouwers ondergaan tegenwoordig aanzienlijke verliezen.

Een groot aantal pachtprijzen is nog niet aangepast aan de nieuwe omstandigheden. Weliswaar, hebben sommige eigenaars aan hun pachters een vermindering van den pacht prijs toegestaan, maar die houding is op verre na niet algemeen. De grootste weerstand wordt juist aangetroffen bij die verpachters, welke bij het sluiten der pachtovereenkomst de hoogste pacht-prijzen hebben bedongen. De openbare inrichtingen aarzelen, om den weg der verminderingen op te gaan.

De Regeering oordeelt dat men de pachters moet ter hulp komen door een tijdelijke wet, gegrond op het beginsel, dat de billijkheid moet heerschen in de uitvoering der overeenkomsten met periodieke vervulling der verplichtingen. Een grondige verandering in den toestand, welke partijen bij het sluiten van het contract op het oog hadden kan ten gevolge hebben, dat de latere uitvoering van zulk contract voor een van hen, een ramp zal worden.

De wetgever is tusschen beide gekomen, telkens als een dringende reden van billijkheid zijn tusschenkomst vergde, en inzonderheid betreffende sommige overeenkomsten aangegaan vóór of tijdens den oorlog (wet van 11 October 1919) en betreffende de pachten op langen termijn (wet van 20 Juli 1930).

Men had er kunnen aan denken, den pachter het recht te verleenen om, mits preadvies, de loopende pacht te verbreken. Die oplossing zou hem echter niet voordeelig zijn: doorgaans verlangt de pachter niet zijn bedrijf vaarwel te zeggen; liever zet hij het voort, zelfs met verlies: een opruiming in volle crisis, zou hem het grootste deel van zijn kapitaal kosten, en hem de mogelijkheid ontnemen, voortaan zijn brood te verdienen. Die oplossing zou niet altijd voor-

scherpe crisis. De prijzen van al de landbouwvoortbrengselen hebben een plotselinge en sterke daling ondergaan, welke niet wordt vergoed door een gelijke daling der voortbrengingskosten. Volgens een zorgvuldig opgemaakte landbouw-index, biedt de vergelijking van de verkoopprijzen der voornaamste voortbrengselen en van de voortbrengingskosten het volgende beeld:

De volgende tabel duidt de aanzienlijkheid aan van de daling voor een zeker getal bepaalde producten:

Tegenwoordige prijs (Maart 1932)	Vermindering
fr. 75-07	63.69 %
» 53-00	77.32 %
» 4-55	43.96 %
» 4-75	63.09 %
» 18-33	46.82 %
» 0-39	73.00 %

deeliger zijn voor den eigenaar: in sommige streken zou hij wellicht slechts ten prijze van groote opofferingen een pachter vinden, of zelfs zijn gronden onbebouwd zien blijven.

Daarom beperkt het U voorgelegde ontwerp van wet er zich toe, aan sommige pachters het recht te verleenen zich tot den rechter te wenden, om een vermindering van den overeengekomen pacht prijs te bekomen.

Luidens het ontwerp kan de pachter bij een pachtvereenkomst, aangegaan vóór 1 Januari 1932, dat wil zeggen op een tijdstip waarop de pachter geen scherpe, langdurige crisis moest verwachten, een vermindering van den bedongen pacht prijs aanvragen, indien deze pacht prijs buiten verhouding is met de thans heerschende economische omstandigheden (art. 1). Is deze voorwaarde niet vervuld, dan zal de vordering niet ingewilligd worden: er is inderdaad geen sprake van de herziening van de pacht prijzen, welke niet onevenredig zijn met den heerschenden landbouwtoestand, bij voorbeeld, omdat de eigenaar zich zou vergenoegd hebben met een zeer gematigden pacht prijs, die thans nog billijk schijnt, of omdat de pacht prijs bepaald volgens de waarde der producten, de prijs schommelingen dezer producten zou gevolgd hebben.

De rechter doet uitspraak naar billijkheid: hij houdt rekening, niet alleen met den toestand van den landbouw in 't algemeen, maar ook met de bijzondere omstandigheden van het pacht goed waarop het verzoek betrekking heeft. Daarenboven zal hij geen enkel nuttig gegeven uit het oog verliezen. Een omstandigheid, welke hij voorzeker in aanmerking moet nemen, is de pacht prijs, dien de pachter gedurende de vorige jaren heeft betaald: om onklaarheid te vermijden, voorziet de tekst de vergoeding niet tusschen de verschillende pachters; doch de rechter, belast met het verminderen van den pacht prijs voor de crisisjaren, zal, bij het vaststellen van het bedrag der vermindering, in voorkomend geval

(1) Voorloopige cijfers.

(2) Voorloopige cijfers (voor de berekening van den index van Maart 1932, is de pacht prijs begrepen in de voortbrengingskosten).

rekening mogen houden met het feit dat de pachter, gedurende een of meer jaren van voorspoed, aan den zelfden eigenaar slechts een pacht prijs betaald heeft, opvallend lager dan die, welke zou overeengestemd hebben met den economischen toestand van dit tijdperk.

De door den rechter verleende vermindering is van toepassing op het loopende jaar, en kan zelfs van toepassing zijn op het jaar dat verlopen is, wanneer de aanvraag ingediend wordt binnen de drie maanden na het verstrijken van het pachtjaar. Zij geldt eveneens voor de latere pachtjaren; indien echter de omstandigheden die tot de vermindering aanleiding hebben gegeven, komen te veranderen dan kan de verpachter op zijn beurt een vermeerdering van den verminderden pacht prijs aanvragen, derwijze dat hij, bij het eindigen der pacht, gedeeltelijk of geheel hersteld worde in de rechten, die voor hem voort spruiten uit de bepalingen van het contract (art. 3).

Krachtens artikel 4, kan de rechter, die een aanvraag tot vermindering te behandelen heeft, elke uitzetting wegens niet-betaling van den prijs doen schorsen, met inbegrip van de uitzetting die zou kunnen worden bevolen in kortgeding door den voorzitter der rechtbank. (Wet van 25 Maart 1876 op de bevoegdheid, Art. 11).

De bevoegdheid om uitspraak te doen over de geschillen ontstaan uit de toepassing van de ontworpen wet, behoort aan den vrederechter van het kanton waar het goed gelegen is (art. 5). De kantonrechter is beter dan iemand op de hoogte van de pachtzaken: de wet op de bevoegdheid verleent hem de kennisneming van de meeste stedelijke en landelijke huurgeschillen; hij heeft de processen berecht, die ontstonden uit de tijdelijke huishuurwetten; zijn tusschenkomst bij de toepassing der wet van 9 April 1921, op de pacht der verwoeste gronden, heeft voldoening gegeven. Derhalve heeft de Regeering niet gemeend het voorbeeld te moeten volgen van sommige vroegere voorstellen, die er toe strekten, dergelijke processen toe te vertrouwen aan een bijzonder rechtscollege, samengesteld uit een magistraat en twee bijzitters. De tusschenkomst van deze gelegenhedenrechtsheren, door den Minister van Landbouw benoemd, zou den geest der instelling nadeelig kunnen beïnvloeden, in plaats van een grooeren waarborg aan de belanghebbenden te verschaffen. Overigens zou die tusschenkomst de rechtspleging kostelijker en ingewikkelder maken, waar deze integendeel eenvoudiger, snel en goedkoop moet zijn.

Het ontwerp van wet, dat U wordt voorgelegd, heeft niet ten doel en zal niet ten gevolge hebben, talrijke geschillen tusschen eigenaars en pachters te doen oprijzen. Immers zal geen dagvaarding tot vermindering van den pacht prijs kunnen gegeven worden, zonder te zijn voorafgegaan van een poging tot minnelijke regeling, die meestal tot een overeenkomst zal leiden. (Art. 6.) Bovendien bevestigt het ontwerp enkel een praktijk, welke doorgaans gevolgd wordt door de eigenaars, die van hun maatschappelijke plicht bewust zijn. De mogelijkheid van een rechtsvordering zal de andere er toe aansporen, blijk te geven van welwillendheid ten opzichte van hunne door de crisis getroffen pachters.

De Minister van Landbouw,
E. VAN DIEVOET.

Ontwerp van tijdelijke wet betreffende de vermindering van sommige pacht prijzen

ALBERT, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil!

Op voorstel van Onzen Minister van Landbouw, Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Onze Minister van Landbouw wordt gelast in Onzen Naam aan de Wetgevende Kamers het wetsontwerp voor te leggen waarvan de inhoud volgt:

Art. 1.

De pachter bij eene vóór 1 Januari 1932 gesloten pacht overeenkomst, kan een vermindering aanvragen van den bedongen pacht prijs, indien deze buiten verhouding is met de economische omstandigheden ten tijde van de vraag.

Art. 2.

De rechter doet uitspraak naar billijkheid: om de gegrondheid van de vraag te beoordeelen en om de vermindering van den pacht prijs te bepalen, houdt hij rekening zoowel met den toestand van den landbouw in 't algemeen als met den bijzonderen toestand van de hoeve of van de percelen waarop de vraag betrekking heeft, en met alle andere gegevens die tot een billijke regeling van het geschil kunnen bijdragen.

Art. 3.

De door den rechter verleende vermindering van pacht is van toepassing op het pachtjaar tijdens hetwelk de vraag wordt ingediend. Zij kan van toepassing zijn op het reeds verlopen pachtjaar, indien het verzoekschrift, waarvan sprake in artikel 6, ter griffie werd overgelegd binnen de drie maanden die volgen op het verstrijken van het pachtjaar. Zij is van toepassing op de nog te loopen jaren, tot het einde per pacht toe.

Indien echter de economische omstandigheden, welke tot de vermindering aanleiding hebben gegeven, komen te veranderen, dan kan de verpachter een vermeerdering van den verminderden pacht prijs aanvragen, derwijze dat hij, bij het eindigen der pacht, gedeeltelijk of geheel hersteld zij in de rechten, die voor hem voortvloeien uit de bepalingen van het contract. Het vonnis heeft zijn uitwerking in dezelfde voorwaarden als het vonnis waarbij een vermindering van den pacht prijs wordt verleend.

Art. 4.

Zoodra het verzoekschrift tot minnelijke regeling, dat de vraag tot vermindering van den pacht prijs voorafgaat, ter griffie werd overgelegd, kan de rechter elke uitzetting wegens niet-betaling van den prijs doen schorsen, met inbegrip van de uitzetting voorzien bij artikel 11 der wet van 25 Maart 1876 op de bevoegdheid in burgerlijke zaken.

Art. 5.

De vrederechter van het kanton, waar het pachtgoed gelegen is, neemt kennis van al de geschillen, waartoe deze wet aanleiding geeft, welk ook het jaarlijksch bedrag van den pacht prijs weze, en zelfs in geval van betwisting omtrent den titel.

Indien het pachtgoed in verschillende kantons gelegen is, wordt het bevoegde rechtsgebied bepaald door het gedeelte, waarvan het kadastraal inkomen het hoogste is.

Het vonnis is in eerste of in laatste aanleg, naar gelang de gevraagde vermindering of vermeerdering, de som van 2.500 frank per jaar al dan niet te boven gaat.

Art. 6.

Geene op deze wet gesteund vraag tot vermindering of tot vermeerdering van den pacht prijs is ontvankelijk, zonder dat vooraf de eischer bij den vrederechter een verzoekschrift heeft ingediend, om den verweerder tot een minnelijke regeling te doen oproepen. Het verzoekschrift, dat op ongezegeld papier mag geschreven zijn, wordt ter griffie overgelegd, en de griffier verleent daarvan een ontvangstbewijs.

Binnen acht dagen na het indienen van het verzoekschrift, roept de vrederechter de partijen op door een verwittiging op ongezegeld papier, overgemaakt onder een ter post aangeteekenden omslag.

Er wordt proces-verbaal opgemaakt van den uitslag der poging tot minnelijke regeling. Komt een akkoord tot stand, dan vermeldt het proces-verbaal de termen daarvan. De uitgifte van het proces-verbaal wordt voorzien van de formule van tenuitvoerlegging.

Art. 7.

Deze wet is niet van toepassing op de pachters van vreemde nationaliteit, behalve indien, in hun land van oorsprong, een wet bestaat, die aan de aldaar als pachters verblijvende Belgen gelijke voordelen verleent als die, welke uit deze wet voortvloeien.

Art. 8.

Geene op deze wet gesteunde vraag mag ingediend worden na den 1^{en} Januari 1935.
Gegeven te Brussel, den 30 Juni 1932.

BELGISCHE SENAAT

Vergadering van 22 Maart 1932

Verslag uit naam der Commissie van Justitie, belast met het onderzoek van het Wetsontwerp tot wijziging van artikel 38, 2° en 3° van de wet van 29 Juni 1929 betreffende den gerechtelijken bijstand en de toelating om kosteloos te procederen.

Tegenwoordig: HH. Du Bost, voorzitter; Asou, De Clercq (Joseph), Disière, Legrand, baron Meyers, Van Fleteren et Ligy, verslaggever.

Mevrouw, Mijne Heeren,

De Regeering stelt voor het 2° en 3° van artikel 38 der wet van 29 Juni 1929 betreffende den gerechtelijken bijstand en de toelating om kosteloos te procederen te vervangen door nieuwe bepalingen die worden opgelegd door de wijzigingen door de wetgeving toegebracht aan de belastingwetten.

Het 2° van artikel 38 der wet van 1929 vergt van dengene die gerechtelijken bijstand vraagt en toelating om kosteloos te procederen: « een echt verklaard uittreksel uit de jongste aangifte betreffende de belastingen op het inkomen onderteekend door den betrokken persoon of door het hoofd van het gezin tot hetwelk hij behoort, daarbij, per categorie, de verschillende inkomsten vermeldende welke voor de supertaxe werden aangegeven ».

De wet van 13 Juli 1930 heeft de supertaxe afgeschaft. Het overleggen van het uittreksel voorzien bij de wet van 1929 is dus niet meer mogelijk en een andere rechtvaardiging moet worden gevraagd van dengene die de noodige middelen niet beweert te bezitten om de gerechtelijken kosten voor te schieten van het geding dat hij wil inspannen. De Regeering stelt voor van den belanghebbende te eischen: « een getuigschrift van den controleur der belastingen waarbij per categorie, de inkomsten opgegeven worden die, naar het weten van dien ambtenaar, de verzoeker of het hoofd van het gezin tot hetwelk hij behoort, tijdens het jaar dat het jaar van de aanvraag voorafging, genoten heeft »; en het ontwerp voorziet, als noodzakelijk gevolg van de voorgestelde wijziging dat « voor de uitvoering van deze bepaling, voor de beambten van het Beheer der belastingen, het ambtgeheim wordt opgeheven dat hun opgelegd is bij artikel 76 der samengeschatte wetten op de inkomstenbelastingen ».

De eerste wijziging heeft geen bezwaren uitgelokt in den schoot van de Commissie.

Het 3° van artikel 38 der wet van 1929 vergde bovendien van den aanzoeker: « een verklaring, door hem bevestigd vóór den commissaris van politie van de gemeente waar hij woont of, bij ontstentenis van een commissaris van politie, vóór den burgemeester, waarbij omstandig de wijzigingen worden uiteengezet welke zijn bestaansmiddelen hebben ondergaan sedert de nederlegging van de onder n° 2 bedoelde aangifte ».

Hier nog diende de wet van 1929 te worden gewijzigd. Het ontwerp voorziet voor de toekomst: « een verklaring door den verzoeker bevestigd vóór den commissaris van politie van de gemeente waar hij woont, of, bij ontstentenis van een commissaris van politie, vóór den burgemeester, waarbij omstandig de bestaansmiddelen uiteengezet worden, waarover de verzoeker buiten de door den controleur opgegeven inkomsten beschikt, alsmede de wijzigingen, welke die laatste inkomsten ondergaan hebben tijdens het jaar waarin de aanvraag ingediend is ».

Deze bepaling van het ontwerp werd ook niet bekampt in den schoot der Commissie en eensgezind hebben de aanwezige leden het ontwerp goedgekeurd.

De Commissie heeft de eer, Mevrouw, Mijne Heeren, aan den Senaat voor te stellen het U voorgelegde ontwerp aan te nemen.

De Verslaggever,
A. LIGY.

De Voorzitter,
DU BOST.

Mededeelingen

Wij vernemen zooveen dat bij den boekhandel Polydoor Pee, Engelandgat, 2, Gent, zal verschijnen:

FORMULIERBOEK

VAN BURGERLIJKE RECHTSVORDERING

door

Mr. Paul BELLEFROID

Hoogleraar te Nijmegen,

Werkend Lid der Kon. Vlaamsche Academie

Een boekdeel in 8° van ongeveer 600 blz.

Prijs: Ingenaaid: 125 frank; stevig gebonden in zwart half lederen band: 150 fr.

Het is ons een genoeg en de verschijning van dit uiterst belangrijk werk, dat geroepen is de Vlaamsche juristenwereld zooveel diensten te bewijzen, te kunnen aankondigen.

We laten hier de korte nota volgen vermeld op het prospectus.

Bij toenemend gebruik der Nederlandsche taal voor de Hoven en Rechtbanken laat zich de behoefte aan vaste Nederlandsche formulieren meer en meer gevoelen.

Ten einde in deze nijpende behoefte te voorzien wordt dit Formulierboek van burgerlijke rechtsvordering aan de deurwaarders, pleitbezorgers, advocaten, griffiers en rechters aangeboden.

Het boek geeft in ongeveer 600 blz. 738 formulieren van exploten, dagvaardingen, aanmaningen, aanzeggingen, processen-verbaal, verzoek- en bevelschriften, akten van pleitbezorger, besluiten, kwaliteiten, akten der griffie, beschikkingen en vonnissen.

Bij de bewerking werd het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering van 1806 artikelsgewijze gevolgd.

Het werk omvat de rechtspleging voor de vrederechten, de rechtbanken van eersten aanleg, de handelsrechtbanken en de rechtbanken van beroep, de buitengewone rechtsmiddelen ter bestrijding der vonnissen, de tenuitvoerlegging der vonnissen: aanneming van borgtocht, vereffening der schadevergoeding, doen van rekening, vereffening der proceskosten, beslag onder derden, beslag op roerend goed, beslag op wortelvaste vruchten, beslag op gevestigde renten, verdeling bij aandeelen, beslag op onroerend goed, benevens het pandbeslag, de zuivering van hypotheeken, de opveiling wegens prijsverhooging en de rangregeling.

Bij het opstellen der formulieren werd gebruik gemaakt in de eerste plaats van de wetgeving over procesrecht, vervolgens van de gegevens der praktijk en de Fransche formulierboeken. De Nederlandsche formulierboeken zijn daarbij alleen in taalkundig opzicht benuttigd geworden; ten aanzien van den inhoud passen de in Nederland gebezigde formulieren op het Fransche wetboek van burgerlijke rechtsvordering niet.

De samensteller van dit Formulierboek was gedurende meer dan vijf en twintig jaren advocaat en pleitbezorger te Hasselt. Hij schreef onder meer «Dictionnaire français-néerlandais des termes de droit», waarvan de derde uitgave in 1930 verschenen is.

Moge ook het thans aangeboden werk den Vlaamschen rechtsbeoefenaars dienstig en welkom wezen!

Wij hopen stellig dat alle Vlaamsche juristen op dit werk zullen inschrijven.

Uit de Pers

NIEUWE ROTTERDAMSCH COURANT
5 OCTOBER 1932.

Intreerede prof. Mr. A. C. Josephus Jitta

Vandaag heeft prof. Mr. A. C. Josephus Jitta, bij de aanvaarding van het ambt van buitengewoon hoogleraar in het staatsrecht, het administratief recht (met uitzondering van de arbeids- en fabriekswetgeving en het mijnrecht) aan de Technische Hoogeschool, een rede uitgesproken handelende over

functionele decentralisatie,

de grondgedachte van den corporatieven staat binnen het kader der parlementaire democratie.

Aan deze rede is het volgende ontleend: Wie geroepen wordt in de huidige omstandigheden het Nederlandsche staatsrecht te doceren en zelf vóór Augustus 1914 den grondslag van zijn kennis omtrent deze materie heeft gelegd, wordt ge-

troffen door de groote wijziging in de heersche denkbild omtrent de taak en de organisatie van den staat tusschen de periode, waarin hij een leerling was en die, waarin hij leermeester zal zijn.

Het is een feit, dat de wetenschappelijke beoefenaar van het staatsrecht niet mag verwaarlozen, dat in alle landen de publieke opinie zich min of meer afwendt van wat vóór 1914 gold als het ideaal der staatkundige ontwikkeling.

In het kort zette spr. uiteen hoe de wetenschappelijke beoefenaar van het staatsrecht zich tegenover deze feiten moet stellen. Deze moet de werkelijkheid van het heden als uitgangspunt nemen voor zijn studie.

Spreker vroeg vervolgens aandacht voor een verschijnsel, dat zich in de laatste jaren in steeds groeiende mate voordoet in het bestuur van stad en land, in binnen- en buitenland, dat — merkwaardige overeenkomst — als een nuttig streven wordt aanbevolen, zoowel door degenen die vasthouden aan de democratie, als door de felste bestrijders van de democratie: het streven om in de wetgeving en het bestuur van stad en land opzettelijk en systematisch in te schakelen colleges van deskundigen en belanghebbenden. Een verschijnsel dat spr. om het zoo kort mogelijk aan te duiden betitelde als «functionele decentralisatie». Dat is dus niet decentralisatie op grondslag van een territoire, territoriale decentralisatie, maar decentralisatie ten aanzien van bepaalde functies.

Uitvoerig behandelde spr. de instelling van adviseerende colleges op het gebied der sociale wetgeving en op het terrein der gemeente, zoomede het instellen van nieuwe autonome organen, de z.g. «schappen».

Op het gebied van de rechtspraak verdringt de sneller werkende en meer deskundige arbiter den door de overheid aangestelden rechter. Particuliere nachtwakeposten vullen het werk van de politie aan. En zelfs op het gebied van de militaire macht is het opkomen van particuliere bewapende corpsen aanleiding geweest tot het indienen van een wetsontwerp.

Niet alleen doen zich deze verschijnselen in steeds groeiende mate voor, maar zij vinden zelfs, veel meer dan men zou verwachten, vrij algemeene toelichting. Vrijwel alle politieke partijen begroeten deze ontwikkeling in verschillende opzichten als de belichaming van gedachten, die liggen in de lijn van haar politieke beginselen.

Het is derhalve nauwelijks voor betwisting vatbaar, dat de functionele decentralisatie met rassche schreden voortschrijdt en het valt te verwachten, dat zij zich in de naaste toekomst nog veel verder zal ontwikkelen.

Hoe stellen zich nu de staatsrechtelijke theorieën, onze voor een belangrijk deel op die theorieën gebaseerde wetgeving, en de toepassing van de wetgeving door de rechtspraak tegenover dit verschijnsel? De moderne wetgeving, niet alleen hier te lande, maar in de geheele wereld delegeert in ruime mate niet alleen de bevoegdheid om te besturen en uit te voeren, maar ook de bevoegdheid om regelen te stellen aan de administratie en niet alleen aan de kroon en aan de ministers, maar ook aan de ambtenaren.

Men heeft vroeger wel eens geschreven, dat de theorie van het staatsrecht de praktijk van het staatkundig leven een generatie vóór is. Op het oogblik gaat de evolutie van de praktijk zoo snel, dat de theorie achterop is geraakt.

Bij de herziening van onze Grondwet in 1922 en van onze Gemeentewet in 1931 heeft men in ruime mate de mogelijkheid geopend tot wat spr. functionele decentralisatie noemde.

De oude twistvraag, of het geoorloofd is, naast de bestaande provincien, gemeenten en waterschappen, nieuwe publiekrechtelijke lichamen met verordenende bevoegdheid in te stellen, is door de grondwetsherziening van 1922 in dien zin opgelost, dat het nieuwe art. 194 in principie een bevestigend antwoord geeft.

De wetgever heeft bij de herziening van de Gemeentewet in 1931 in ruime mate de gelegenheid geopend om de besturende macht van den gemeenteraad en zelfs een deel van zijn verordenende macht aan het college van B. en W. te delegeren.

Geconstateerd kan worden, niet alleen, dat de ontwikkeling, die spr. onder den titel van functionele decentralisatie samenvatte, plaats vindt en wenschelijk is, en dat de theorie, de wet en de rechtspraak zich aan die evolutie aanpassen.

Heel wat moeilijker is het punt

welke grenzen

aan die decentralisatie moeten worden aangelegd.

Delegatie niet alleen van besturende en uitvoerende functies, maar zelfs van aanvullende regelende bevoegdheden acht spr. onvermijdelijk. Maar de volksvertegenwoordiging en de overheid, die met de behartiging van het algemeen belang belast zijn, moeten de leiding in handen houden. De bevoegdheid van de nieuwe organen moet in de eerste plaats bestaan in het geven van advies, vóórdat de organen, die het algemeen belang vertegenwoordigen, hun beslissingen nemen. Nadat de algemeene regelen door volksvertegenwoordiging en overheid zullen zijn opgesteld, kan de nadere uitwerking en de aanvulling binnen het aldus getrokken kader, aan de nieuwe organen worden opgedragen. Maar ook dat werk moet geschieden onder toezicht van de organen, die het algemeen belang vertolken. Die beperkingen zijn onmisbaar om te waarborgen, dat het algemeen belang prevaleert en dat er geen onoplosbare competentiegeschillen rijzen.

Wanneer wij — aldus besloot spr. — op deze wijze de ontwikkeling van de verschijnselen, die ik onder den titel van functionele decentralisatie heb samengevat, bevorderen, doen wij dan wel iets anders dan de grondgedachte van den corporatieven staat te enten op de parlementaire democratie, en van die gedachte over te nemen, wat binnen het kader van die democratie mogelijk is?

Ik hecht niet aan den naam, maar zie in ieder geval in die functionele decentralisatie op beperkte schaal een noodzakelijk middel om op den grondslag der democratie een doelmatige overheidsbemoeiing te verkrijgen.

Prof. Josephus Jitta besloot zijn rede met de gebruikelijke toespraken.

Uitgever: Drukk. «Thémis».

Best.: R. Van Cauteren
Korte Ridderstraat, 22, Antwerpen. — Tel.: 200.95